

**Akciju sabiedrība
„Latvenergo”**

**Ražotnes Rīgas HES
SAĪSINĀTAIS CIVILĀS
AIZSARDZĪBAS
PLĀNS**

Doles sala – 2019

Saturs

Ievads.....	5
Lietotie saīsinājumi	6
1. Paaugstinātas bīstamības objekta nosaukums, atrašanās vietas adrese un zemesgabala kadastra apzīmējums.....	7
2. Informācija par paaugstinātas bīstamības objekta ģeogrāfisko izvietojumu un objekta apkārtnes meteoroloģiskais, hidroloģiskais un klimatiskais raksturojums.....	7
2.1. Ģeogrāfiskais izvietojums	7
2.2. Apkārtnes meteoroloģiskais, hidroloģiskais un klimatiskais raksturojums	8
3. Paaugstinātas bīstamības objekta un tā darbības raksturojums	8
3.1. Darba laiks, cilvēku skaits objektā darba laikā un ārpus darba laika.....	8
3.2. Tehnoloģiskie procesi un iekārtas	9
3.3. Vispārīgs inženiertehnisko sistēmu un aprīkojuma raksturojums	9
3.3.1. Ūdensapgāde	9
3.3.2. Kanalizācija	9
3.3.3. Elektroapgāde.....	10
3.3.4. Siltumapgāde	10
3.3.5. Ventilācija.....	10
3.4. Objekta apsardzības sistēma.....	10
3.5. Objekta apdraudējumi, tai skaitā bīstamās iekārtas un maksimālie objektā ražojamo, lietojamo, apsaimniekojamo vai uzglabājamo bīstamo vielu daudzumi	10
3.5.1. Bīstamās iekārtas	10
3.5.2. Bīstamās vielas un produkti	10
3.5.3. Rīgas HES ūdenskrātuves ūdens uzkrāšanas un pārgāznes caurlaides spēja.....	11
3.5.4. Iekšējie apdraudējumi	11
4. Kopsavilkums par paaugstinātas bīstamības objekta risku novērtēšanu	11
5. Ziņas par paaugstinātas bīstamības objekta apkārtnes teritoriju, kuru var ietekmēt avārija, tai skaitā informācija par to iedzīvotāju un blakus esošo objektu skaitu, kurus var ietekmēt avārija paaugstinātas bīstamības objektā	12
6. Informācija par civilās aizsardzības organizāciju paaugstinātas bīstamības objektā un ziņas par atbildīgajiem darbiniekiem un viņu pienākumiem	12
6.1. Persona, kas pieņem lēmumu par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un sekas samazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā un kas ir atbildīga par sekas likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas.....	12
6.2. Persona, kas ir atbildīga par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām ikdienā un sadarbību ar minētajām institūcijām avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā	13
6.3. Informācija par darbinieku pienākumiem attiecībā uz civilās aizsardzības nodrošināšanu un avāriju ierobežošanu un likvidēšanu objektā.....	13
7. Informācija par darbinieku apmācību rīcībai avārijas gadījumā, civilās aizsardzības jautājumos un pirmās palīdzības sniegšanā	15
8. Apraksts par pasākumiem, kas samazina risku darbiniekiem darba vietā un citām personām, kas atrodas paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā	16
8.1. Darbinieku brīdināšana par draudiem, informēšana par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem, kā arī turpmākā informēšana..	16

8.2. Īss apraksts par darbinieku nepieciešamo darbību pēc brīdinājuma saņemšanas	16
8.3. Drošības pasākumi darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā ...	17
9. Avārijas draudu reģistrēšanas un ārējās brīdināšanas pasākumu sistēmas raksturojums	17
9.1. Kārtība, kādā reģistrē avārijas un avārijas draudus	17
9.2. Kārtība un veids, kādā atbildīgā persona par avārijas draudiem vai avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, attiecīgajai pašvaldībai un citām institūcijām	17
9.3. Informācija, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, un kārtība, kādā sniedz turpmāko informāciju, kā arī detalizētāku informāciju, tiklīdz tā kļūst pieejama.....	17
9.4. Kārtība un veids, kādā brīdina objektā nodarbinātos, objekta apakšuzņēmējus, apakšnomniekus un apmeklētājus, kā arī iedzīvotājus.....	18
10. Informācija par pasākumiem, kas:.....	18
10.1. Nodrošina avārijas draudu ierobežošanu un likvidēšanu, lai tie nepāraugtu avārijā, bet avārijas gadījumā – tās ierobežošanu, kontroli un likvidēšanu paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā, kā arī samazina avārijas draudu vai avārijas iedarbību un nodarīto kaitējumu	18
10.2. Saistīti ar cilvēku un vides aizsardzību paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā avārijas gadījumā	19
10.3. Nepieļauj vai aizkavē avārijas seku izplatīšanos ārpus paaugstinātas bīstamības objekta teritorijas.....	19
10.4. Nodrošina iedzīvotāju brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu iedzīvotājiem apdraudētajā teritorijā, kur tas nepieciešams.....	19
10.5. Nodrošina piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu, lai likvidētu avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi	20
11. Detalizēts būtiskāko avārijas gadījumā nodrošināmo pasākumu apraksts	20
11.1. Evakuācijas pasākumi.....	20
11.2. Pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem...	20
11.3. Sabiedriskās kārtības uzturēšana paaugstinātas bīstamības objektā un īpašuma apsardze.....	21
11.4. Paaugstinātas bīstamības objekta darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi	21
11.5. Pasākumi pēc avārijas, kas nepieciešami, lai novērstu, likvidētu vai būtiski samazinātu avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi.....	22
12. Apraksts par rīcību avārijas draudu vai avārijas nevēlamo seku apjoma vai smaguma samazināšanai vai ierobežošanai un stāvokļa kontrolei.....	22
13. Resursu raksturojums	23
13.1. Resursi, kas pieejami paaugstinātas bīstamības objektā	23
13.1.1. Agrīnās brīdināšanas sistēma, sakaru nodrošinājums	23
13.1.2. Ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums.....	23
13.1.3. Individuālie aizsardzības līdzekļi un to izmantošanas kārtība	23
13.1.4. Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā.....	23
13.1.5. Inženiertehnika, transports, darbarīki, speciālais apģērbs vai uzkrājumi.....	24
13.1.6. Avārijas izplatību ierobežojošās iekārtas, avārijas noplūžu savākšanas iekārtas un rezervuāri, aizsargvaļņi, avārijas piesārņojuma noteikšanas ierīces un citas cilvēka drošībai vai vides aizsardzībai paredzētas iekārtas un aprīkojums	24

- 13.2. Resursi, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiku, kādā iespējams saņemt attiecīgos resursus.....24
14. Informācija par laiku, kādā pēc attiecīgās informācijas saņemšanas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests un citi avārijas dienesti var ierasties avārijas vietā.....25
15. Kārtība, kādā sniedzama palīdzība Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam un veicamas darbības ārpus objekta teritorijas avārijas bīstamības vai seku samazināšanai ...25

Ievads

AS „Latvenergo” ražotnes Rīgas HES Civilās aizsardzības plāns ir izstrādāts pamatojoties uz Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 14. un 18.pantu, 2017.gada 19.septembra Ministru kabineta noteikumu Nr.563 „Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība” III daļu, 2017.gada 7.novembra MK noteikumu Nr.658 „Noteikumi par civilās aizsardzības plāna struktūru un tajos iekļaujamo informāciju” IV daļu, „AS „Latvenergo” Civilās aizsardzības organizēšanas kārtību”, kā arī „Latvenergo Koncerna ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas kārtību”.

2019.gada 4.oktobrī AS „Latvenergo” ražotnes Rīgas HES Civilās aizsardzības plāns saskaņā ar Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 14.panta 4.daļas prasībām saskaņots ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Rīgas reģiona pārvaldi un 2019.gada 14.oktobrī apstiprināts.

Saskaņā ar 2016.gada 1.marta Ministru kabineta noteikumu Nr.131 „Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un risku samazināšanas pasākumi” 59.punkta prasībām Rīgas HES Civilās aizsardzības plānam ir izstrādāts saīsinātais Civilās aizsardzības plāna variants, jo plāns satur komercnoslēpumu.

Lietotie saīsinājumi

AB	Augšbjefs
ANS	Automātiskā novērošanas sistēma
AST	AS „Augstsprieguma tīkls”
ATZ	Anonīms telefona zvans
AUL	Augstākais uzstādīšanas līmenis (18,95 m vjl.)
BV	Bīstamās vielas
CA	Civilā aizsardzība
CAK	Civilās aizsardzības komisija
CSNg	Ceļu satiksmes negadījums
DD	Dispečeru dienests
DĢI	Dīzelģeneratora iekārta
DVKC	Drošības funkcijas Drošības vadības un kontroles centrs
ESI	Eļļas spiediena iekārta
GVP	Galvenā vadības pults
HA	Hidroagregāts
HES	Hidroelektrostacija
HTB	Hidrotehniskās būves
HTBD	Hidrotehnisko būvju dienests
IAL	Individuālie aizsardzības līdzekļi
IMP	Iespējami maksimālie plūdi
IRD	Iekārtu remonta dienests
ITT	Informāciju tehnoloģiju un telekomunikāciju funkcija
KK	Kreisais krasts
LAN	Lokālais datu tīkls
LAS-2000,5	Latvijas normālā augstuma sistēmā
LB	Lejasbjefs
LK	Labais krasts
LVĢMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
NĪAF	Nekustāmo īpašumu apsaimniekošanas funkcija
NP	Naftas produkti
NUL	Normālais uzstādīšanas līmenis (18,15 m vjl.)
NMPD	Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests
PK	Pikets (atzīme uz dambja)
PSO	Pārvades sistēmas operators (AS „Augstsprieguma tīkls”)
RAAD	Relejaizsardzības un automātikas dienests
RHES	Rīgas hidroelektrostacija
RID	Ražošanas iekārtu dienests
RP	Radioaktīvais piesārņojums
RVP	Reģionālā vides pārvalde
SBP	Sprādzienbīstami priekšmeti
SD	Stacijas dispečers
TN	Transformators
UH	Ugunsdzēsības hidrants
UPS	Rezerves barošanas avots
ŪPA	Ūdenspārgāznes aizsprosts
vjl.	Virš jūras līmeņa
VDAF	Vides un darba aizsardzības funkcija
VUGD	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

1. Paaugstinātas bīstamības objekta nosaukums, atrašanās vietas adrese un zemesgabala kadastra apzīmējums

Paaugstinātas bīstamības objekta nosaukums: Akciju sabiedrības „Latvenergo” ražotne Rīgas HES, Vienotais reģistrācijas Nr.40003032949. Juridiskā adrese: Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1230, Latvija, tālrunis: (+371) 67728222, fakss: (+371) 67728880, e-pasts: info@latvenergo.lv

Rīgas HES atrašanās vietas adrese: Doles sala, Salaspils novads, LV-2121, Latvija, tālrunis: (+371) 67724350, fakss: (+371) 67724332, e-pasts: kanceleja@latvenergo.lv

2. Informācija par paaugstinātas bīstamības objekta ģeogrāfisko izvietojumu un objekta apkārtnes meteoroloģiskais, hidroloģiskais un klimatiskais raksturojums

2.1. Ģeogrāfiskais izvietojums

Administratīvi RHES atrodas Doles salā, Salaspils novadā, 4 km attālumā no Salaspils pilsētas (skat. 2.1.attēlu).



2.1.att. Rīgas HES atrašanās vieta

Ģeogrāfiskās koordinātes: 56°50` ZP un 24°14` AG; plaknes koordinātes: $x = 6300,020$ un $y = 515,171$.

No Daugavas labā un kreisā krasta stacija pieejama pa autoceļu A5, kas 1km attālumā ziemeļu virzienā saistīts ar autoceļu A6 Rīga – Daugavpils.

2.2. Apkārtnes meteoroloģiskais, hidroloģiskais un klimatiskais raksturojums

Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra informācijas vidējā gaisa temperatūra Rīgas HES apkārtnē svārstās no -3,7°C februārī līdz +17,4°C jūlijā. Gaisa temperatūras absolūtais minimums ar varbūtību vienu reizi 50 gados sastāda -34,8°C un reizi 10 gados -30°C. Gaisa temperatūras absolūtais maksimums ar varbūtību vienu reizi 50 gados sastāda +33,30°C un reizi 10 gados +32,20°C.

Gada nokrišņu summa ir 692 mm, un diennakts vidējais gaisa relatīvais mitrums vidēji gadā ir 81%.

Saskaņā ar Valsts būvinspekcijas apstiprinātajiem datiem iespējamie maksimālie plūdi (tālāk tekstā – IMP) Rīgas HES ūdens pietece ir 12800 m³/sek. Daugavai raksturīgs plašs caurplūdes izmaiņu diapazons. Sausās vasarās un ziemās caurplūde var samazināties līdz 100 – 150 m³/sek., palu laikā pieaugt līdz 4000 – 8000 m³/sek. Ilggadējā vidējā caurtece – 600 m³/sek.

3. Paaugstinātas bīstamības objekta un tā darbības raksturojums

Rīgas HES atbilstoši likumam „Par hidrostaciju hidrotehnisko būvju drošumu” ir klasificēts kā hidrotehnisko būvju drošuma A klases būve (būve, kuru avāriju rezultātā rodas draudi fiziskās personas dzīvībai un veselībai, tiek nodarīts būtisks zaudējums fizisko un juridisko personu īpašumam un būtisks kaitējums videi) un saskaņā ar 2017.gada 19.septembra Ministru kabineta noteikumu Nr.563 „Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība” 2.punkta prasībām, šādas būves ir pieskaitāmas pie A kategorijas paaugstinātas bīstamības objektiem.

2018.gada 11.septembra Ministru kabineta noteikumos Nr.568 „Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts” Rīgas HES ir iekļauts A kategorijas paaugstinātas bīstamības objektu sarakstā.

Rīgas HES dambis (aizsprosts) sastāv no betona un zemes būvēm. Galvenās betona būves ir hidroelektrostacijas ēka, kas sastāv no diviem blokiem, starp kuriem ir sēšanās šuve, ūdens pārgāznes aizsprosts un tā priekšjoslas, kā arī pievadkanāla un krītakas.

Augšpus Rīgas HES aizsprosta izvietota mākslīgi veidota (uzstādīnāta) ūdenskrātuve. Ūdenskrātuve pilda enerģijas uzkrāšanas un plūdu regulēšanas lomu. Tās tilpums ir 256 miljoni m³ pie normāla uzstādījuma līmeņa (visas augstuma atzīmes dotas Latvijas normālā augstuma sistēmā (LAS-2000,5)).

3.1. Darba laiks, cilvēku skaits objektā darba laikā un ārpus darba laika

Darba režīms pastāvīgi strādājošiem: darba laiks no plkst. 08:00 līdz 17:15, piektdienās no plkst. 08:00 līdz 16:00, 8 stundu darba diena, 40 stundu darba nedēļa. Dežūрмаiņa: nepārtraukti visu diennakti no 07:00 līdz 19:00 un no 19:00 līdz 07:00.

3.2. Tehnoloģiskie procesi un iekārtas

Rīgas HES tāpat kā pārējo Daugavas spēkstaciju pamatuzdevums ir nodrošināt elektroenerģijas ražošanu piegādei patēriņa maksimumstundās. Papildus tam hidroelektrostacijas izpilda energosistēmas avārijas rezerves lomu – avārijas gadījumos ātri uzņem slodzi, tā novēršot patērētāju atslēgšanu no energoapgādes, kā arī regulē spriegumu un frekvenci energosistēmā.

Rīgas HES kritums ir 18 m, un kopējā uzstādītā jauda ir 402 MW.

Rīgas HES ūdenskrātuve ar kopējo tilpumu 256 milj. m³ (lietderīgais tilpums 35 milj. m³) ir savdabīgs hidroenerģijas akumulators. Ūdens caurtece caur hidrobūvi ir 12040 m³/sek., tai skaitā caur ūdens pārgāznes aizsprostu – 8695 m³/sek., caur visām sešām turbīnām 3345 m³/sek. (caur vienu turbīnu pie aprēķinātā krituma 12,9 m – 607 m³/sek.).

Pamatiekārtas

Elektroenerģijas ražošanai tiek izmantoti 6 hidroagregāti.

Par hidrotehnisko būvju mehānisko iekārtu uzskatāmi aizvari un to celšanas iekārtas.

Pie galvenajām elektroiekārtām pieskatāmi arī divi 3-fāzu transformatori.

3.3. Vispārīgs inženiertehnisko sistēmu un aprīkojuma raksturojums

3.3.1. Ūdensapgāde

Rīgas HES tehnoloģiskā ūdens apgāde (hidroagregātu un transformatoru dzesēšanai) tiek nodrošināta no RHES ūdenskrātuves paštecē caur filtriem.

Ugunsdzēsības ūdensapgāde notiek no divām atsevišķām sistēmām:

- Doles salas ūdens ņemšanas sistēma, kas nodrošina ūdeni ārējā ugunsdzēsības ūdensvada ugunsdzēsības hidrantiem un dzeramo ūdeni RHES un NĪAF vajadzībām.
- RHES ūdenskrātuves ūdens ņemšana caur ugunsdzēsības sūkņētavu, kas apgādā ar ūdeni RHES tehnoloģisko iekārtu automātiskās ugunsdzēsības iekārtu, iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada visus ugunsdzēsības krānus un vienu ārējo Maskavas tipa ugunsdzēsības hidrantu.

Daugavas kreisajā krastā HES lejasbjefā ir izveidota un aprīkota ūdensņemšanas vieta ugunsdzēsības automobiļiem ugunsgrēka dzesēšanas vajadzībām.

3.3.2. Kanalizācija

Rīgas HES ir atsevišķa lietus ūdeņu (virsūdeņu) kanalizācija ar novadu tieši Daugavā. Tā kā šo ūdeņu piesārņojums nenotiek – attīrīšanas iekārtas un/vai speciāli pasākumi nav nepieciešami. Saimnieciskie notekūdeņi caur bioloģiskās attīrīšanas ietaisēm tiek ievadīti Daugavā.

Stacijas ēkas grīdas drenāžas ūdeņi nonāk nostādināšanas tvertnēs eļļas atdalītājos. Pēc eļļu nostādināšanas ūdens tiek papildus filtrēts caur bioloģiskās attīrīšanas iekārtām, pēc to kvalitātes periodiskas pārbaudes (kvalitatīvās un kvantitatīvās pārbaudes testi) notekūdeņi tiek saimniecisko notekūdeņu kanalizācijā.

3.3.3. Elektroapgāde

Rīgas HES tehnoloģiskā patēriņa galvenā elektrobarošanas shēma ir no:

- no divām 20 kV sprieguma līnijām no apakšstacijas „Ķekava” 20/6/0,4 kV;
- no Rīgas HES 1. un 2.bloku ģeneratoriem ar spriegumu 13,8/0,4 kV;
- no AST 330 kV apakšstacijas N7 līnijām LN319 un LN320 330/13,8 kV.

Pašpatēriņa (20 kV un 13,8 kV) vienlaicīgas zaudēšanas gadījumā paredzēts izmantot alternatīvus barošanas avotus.

RHES elektroapgādes atslēguma veic stacijas operatīvais personāls.

3.3.4. Siltumapgāde

Rīgas HES darba, saimniecības un atpūtas telpas tiek apsildītas ar elektrokatlos (elektroboileros) sagatavotu ūdeni (+95°C).

Ražošanas telpās temperatūra tiek regulēta ar tehnoloģiskajās iekārtās izdalīto siltumenerģiju un ventilācijā iebūvētajiem elektrosildītājiem (teniem).

3.3.5. Ventilācija

HES ēkas telpas aprīkotas ar pieplūdes un vilkmes ventilāciju. Daļa ventilācijas sistēmas ir automatizētas, telpā vajadzīgo temperatūru uztur temperatūras sensori.

Kabeļu telpu ventilācijas sistēmas ugunsgrēka gadījumā šajās telpās tiek atslēgtas automātiski un ventilācijas gaisa kanāli automātiski tiek noslēgti ar drošības vārstiem.

Dienesta korpusa telpās vēlamo temperatūru uztur automatizēta kondicionēšanas sistēma.

3.4. Objekta apsardzības sistēma

Objekts aprīkots ar tehniskajām apsardzības sistēmām.

3.5. Objekta apdraudējumi, tai skaitā bīstamās iekārtas un maksimālie objektā ražojamo, lietojamo, apsaimniekojamo vai uzglabājamo bīstamo vielu daudzumi

3.5.1. Bīstamās iekārtas

Rīgas HES noteiktas sekojošas bīstamās iekārtas:

- celšanas iekārtas;
- spiedieniekārtu kompleksi;
- stacionāri rezervuāri un to grupas.

3.5.2. Bīstamās vielas un produkti

Rīgas HES tehnoloģiskajā aprītē atrodas turbīnu eļļas, transformatoru eļļa un dīzeļdegviela.

3.5.3. Rīgas HES ūdenskrātuves ūdens uzkrāšanas un pārgāznes caurlaides spēja

Rīgas HES ir hidrotehniskā būve, kuras ūdenskrātuves ūdens uzkrāšanas tilpums ir 324,6 milj. m³ (lietderīgais tilpums 34,6 milj. m³) pie normāla uzstādījuma līmeņa (NUL) 18,15 m vjl.

Maksimālā pārgāznes caurlaides spēja pie normāla uzstādīnājuma līmeņa (NUL) 18,15 m vjl. ir 8695 m³/sek. Maksimālā pārgāznes un turbīnu caurlaide, ja strādā 6 hidroagregāti un atvērti visi aizvari ir 12040 m³/sek. pie NUL un 13230 m³/sek. pie AUL.

3.5.4. Iekšējie apdraudējumi

Riska novērtējums visvairāk iespējamiem iekšējiem un ārējiem riskiem ir veikts Daugavas HES dambju drošuma projekta ietvaros, un tā rezultāti atspoguļoti atbilstošajos ziņojumos ^{1, 2, 3}.

Rīgas HES iekšējos apdraudējumus veido:

- būvkonstrukciju deformācijas šuvju bojājums un sūce;
- būvju nobīdes un sēšanās;
- filtrācija caur zemes dambjiem;
- ugunsgrēks;
- pamatiekārtas atteikums vai tā bojājumi;
- cilvēku kļūdas vai sabotāža.

4. Kopsavilkums par paaugstinātas bīstamības objekta risku novērtēšanu

Civilās aizsardzības plānā ir izskatīti sekojoši iespējamie riska scenāriji Rīgas HES:

- betona un zemes būvju un grunts pamatnes noturības problēmas;
- zemestrīce;
- plūdi un ledus iešana;
- vētra un stipras lietusegāzes;
- stiprs sals un apledojums;
- bioloģiskais terorisms;
- smaga autokatastrofa uz HES tilta vai tā tiešā tuvumā;
- ugunsgrēks;
- bīstamo ķīmisko vielu, eļļas un naftas produktu noplūde;
- cilvēku kļūdas un sabotāža;
- terorisms, ziņojumi par sprādzienbīstama priekšmeta novietošanu;
- elektropārvades sistēmas atteikums;
- pamatiekārtas atteikums vai bojājums;
- ūdens līmeņa celšanās virs pieļaujamās augšbjefa atzīmes;
- ūdens līmeņa celšanās virs pieļaujamās atzīmes lejasbjefā;
- aizsprosta pārrāvums un dambja krīzes situācija.

¹ Daugavas dambju drošuma konsultanti. 2.1.pasākuma gala ziņojums: Detāls triju Daugavas HES aizsprostu riska novērtējums, 2002.gads

² Daugavas dambju drošuma konsultanti. Rīgas HES iekšējais ārkārtas situāciju rīcības plāns, 2003.gads

³ Daugavas dambju drošuma konsultanti. Darbu izpildes kopsavilkums, 2003.gads

5. Ziņas par paaugstinātas bīstamības objekta apkārtnes teritoriju, kuru var ietekmēt avārija, tai skaitā informācija par to iedzīvotāju un blakus esošo objektu skaitu, kurus var ietekmēt avārija paaugstinātas bīstamības objektā

Salaspils pilsētas tuvākās dzīvojamās un sabiedriskās ēkas atrodas ~1,2 km attālumā no RHES. RHES tuvākajā apkārtne (~1,5 km rādiusā) paaugstinātas bīstamības objektu nav. Kā paaugstināta cilvēkdarbības (tehnogēno) avāriju riska avots uzskatāms autoceļa (šoseja A5 Rīgas Salaspils – Babītes apvedceļa) tilts, kas iet paralēli Rīgas HES ēkai uz atzīmes +14,45 vjl. tiešā galveno transformatoru (attālums ~3 m) tuvumā un rada bīstamu avāriju risku.

Rīgas HES ražošanas kompleksa apkārtne, skaitot no stacijas perimetra, atrodas:

- Z virzienā: autoceļš (šoseja) Rīga – Daugavpils (A6) – Nacionālas nozīmes paaugstinātas bīstamības transporta riska teritorija – 1,2 km; AS „Latvijas dzelzceļš” Rīgas kravu pārvadājuma iecirknis – 1,4 km; dārzkopju apvienības „Dārziņi” apbūves gabali – 0,5 km;
- ZA virzienā: dzelzceļa stacijas Dole un Salaspils – 1,0 un 1,2 km; Salaspils pilsēta (skaitot no labā krasta dambja) 0,3 līdz 4,2 km; Saulkalne – 5,2 km;
- A virzienā: Daugavas upe, Rīgas HES ūdenskrātuve;
- DA virzienā: Daugmales administratīvā teritorija – 7,4 km;
- D virzienā: Rīgas HES ūdenskrātuve;
- DR virzienā: Doles sala; Ķekavas administratīvā teritorija (skaitot no kreisā krasta dambja); autoceļš (šoseja) Rīga – Bauska (A7) – 4,0 km;
- R virzienā: sausā Daugava – 3,0 km;
- ZR virzienā: Daugavas upe, Doles sala.

Rīgas HES hidrotehnisko būvju sagraušanas rezultātā iespējama plašu lejtecē esošo teritoriju appludināšana, kas rada draudus cilvēkiem, materiālajām vērtībām un videi. Aizsprosta pārrāvuma gadījumā notiks aizsprosta lejpusē apkārtējās teritorijas applūšana, kas varētu apdraudēt 110825 cilvēkus ⁴.

6. Informācija par civilās aizsardzības organizāciju paaugstinātas bīstamības objektā un ziņas par atbildīgajiem darbiniekiem un viņu pienākumiem

6.1. Persona, kas pieņem lēmumu par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un seku samazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā un kas ir atbildīga par seku likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas

Lēmumu par civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu ražotnē RHES pieņem atbildīgais par Civilo aizsardzību objektā – HES tehniskas direktors.

Rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un seku mazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā veic ražotnes Rīgas HES vadītāja.

Par seku likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas ir atbildīgs ražotnes Rīgas HES vadītāja.

⁴ Daugavas dambju drošuma konsultanti. Rīgas HES iekšējais ārkārtas situāciju rīcības plāns, 2003.gads

6.2. Persona, kas ir atbildīga par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām ikdienā un sadarbību ar minētajām institūcijām avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā

Atbildīgs par sakariem ikdienā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām ir Rīgas HES vadītāja, tālrunis: (+371) 67724350, e-pasts: kanceleja@latvenergo.lv

Par sadarbību ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā atbildīgs ir Rīgas HES dispečers, tālrunis: (+371) 67724352 un (+371) 29456412.

6.3. Informācija par darbinieku pienākumiem attiecībā uz civilās aizsardzības nodrošināšanu un avāriju ierobežošanu un likvidēšanu objektā

Civilās aizsardzības organizāciju objektā nosaka „AS „Latvenergo” civilās aizsardzības organizēšanas kārtība”.

Atbildīgais darbinieks par Civilās aizsardzības organizēšanu AS „Latvenergo” ar AS „Latvenergo” Galvenā izpilddirektora rīkojumu nozīmēts Drošības direktors.

Atbildīgā darbinieka par Civilo aizsardzības organizēšanu AS „Latvenergo” pienākumi:

- koordinēt, kontrolēt un pilnveidot AS „Latvenergo” Civilās aizsardzības sistēmu;
- organizēt sistēmas darbībai nepieciešamo iekšējo normatīvo aktu projektu izstrādi un aktualizāciju;
- sadarboties ar citām funkcijām/struktūrvienībām, kā arī ar Operatīvajiem dienestiem, Valsts institūcijām, Pašvaldībām un Nacionālajiem Bruņotajiem spēkiem, nodrošina Civilās aizsardzības pasākumu īstenošanu AS „Latvenergo” objektos;
- ne retāk kā reizi gadā sadarbībā ar citām funkcijām/struktūrvienībām, organizēt darbinieku apmācību Civilās aizsardzības jautājumos objektos, kuros ir Civilās aizsardzības plāni;
- sadarbībā ar citām funkcijām/struktūrvienībām, organizēt un nodrošināt Civilās aizsardzības pasākumu plānu izstrādi, plānu pārskatīšanu, ja nepieciešams, to precizēšanu un ne retāk kā reizi trijos gados to praktisku darbības pārbaudi paaugstinātas bīstamības objektos.

Atbildīgais par Civilo aizsardzību AS „Latvenergo” ražotnē Rīgas HES ar AS „Latvenergo” Galvenā izpilddirektora rīkojumu nozīmēts HES tehniskais direktors.

Atbildīgā par Civilo aizsardzību AS „Latvenergo” ražotnē Rīgas HES pienākumi:

- organizēt preventīvo, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanu objektā, resursu uzturēšanu gatavībā;
- organizēt darbinieku apmācību civilās aizsardzības jautājumos;
- organizēt un vadīt incidentu un to seku novēršanas pasākumus un organizēt struktūrvienību darbu saskaņā ar attiecīgo struktūrvienību rīcības plāniem un atbilstoši situācijai;
- organizēt darbinieku apziņošanas shēmu darbību;
- organizēt rīcības plānu izstrādāšanu apdraudējuma gadījumos.

Atbildīgais par lēmuma pieņemšanu agrīnās brīdināšanas un informēšanas īstenošanai incidentu, ārkārtas un krīzes situācijās vai to draudu gadījumā AS

„Latvenergo” ražotnē Rīgas HES ar AS „Latvenergo” Galvenā izpilddirektora rīkojumu nozīmēts HES tehniskais direktors.

Atbildīgā darbinieka, kas incidentu, ārkārtas un krīzes situācijās vai to draudu gadījumā pieņem lēmumu par agrīnās brīdināšanas un informēšanas īstenošanu paaugstinātas bīstamības objektā, pienākumi:

- ja rodas draudi darbinieku dzīvībai vai veselībai, vai radies apdraudējums darbiniekiem, nekavējoties pieņemt lēmumu par objektā atrodošo darbinieku evakuāciju un informēšanu;
- ja rodas draudi cilvēku, kuri atrodas apdraudējumu iedarbības zonā ārpus objekta, dzīvībai vai veselībai, vai radies apdraudējums cilvēkiem, videi vai īpašumam, nekavējoties pieņemt lēmumu par cilvēku, kuri atrodas apdraudējumu iedarbības zonā, Valsts un Pašvaldību institūciju informēšanu.

Atbildīgie par Civilās aizsardzības pasākumu īstenošanu incidentu, ārkārtas un krīzes situācijās AS „Latvenergo” ražotnē Rīgas HES ar AS „Latvenergo” Galvenā izpilddirektora rīkojumu nozīmēti:

- Rīgas HES vadītāja;
- Rīgas HES Dispečeru dienesta vadītājs;
- Rīgas HES Ražošanas iekārtu dienesta vadītājs;
- Rīgas HES Releju aizsardzības un automatikas dienesta vadītājs;
- Hidrotehnisko būvju dienesta vadītājs.

Atbildīgo personu, kuri veic Civilās aizsardzības pasākumus incidentu, ārkārtas un krīzes situācijās objektā, pienākumi:

- organizēt reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus objektā, nodrošināt nepieciešamo resursu uzturēšanu gatavībā;
- veikt objektā darbinieku un civilās aizsardzības pasākumos iesaistīto darbinieku apmācību civilās aizsardzības jautājumos;
- atbilstoši kompetencei veikt incidentu un to seku novēršanas pasākumus objektā un organizēt struktūrvienību darbu saskaņā ar attiecīgo struktūrvienību rīcības plāniem un atbilstoši situācijai;
- nodrošināt objekta darbinieku apziņošanas shēmu darbību;
- izstrādāt objekta rīcības plānus apdraudējuma gadījumos;
- organizēt Pārvades sistēmas operatora (AS „Augstsprieguma tīkls”), atbalsta funkciju, Operatīvo dienestu, Valsts institūciju un Pašvaldību informēšanu incidentu gadījumos.

RHES Dispečeru dienesta dežūrējošā dispečera pienākumi:

- tieši vada traucējumu likvidāciju;
- atbild par traucējuma likvidēšanas pareizību;
- pēc traucējuma izcelšanās veic apziņošanu saskaņā ar „HES Tehniskās vadības funkcijas stacijas dispečera informēšanas kārtību par notikumiem hidroelektrostacijā”;
- traucējuma likvidēšanas laikā atrodas RHES vadības pults telpā;
- negaidot ierodamies RHES struktūrvienību vadītājus, nepieciešamības gadījumā, lai pasteidzinātu remontu, izsauc nepieciešamo IRD remontpersonālu;
- pēc traucējuma likvidēšanas RHES dispečers, kurš vadīja tā likvidēšanu, sastāda ziņojumu.

Struktūrvienības vadītāja, kurš vada traucējuma seku likvidēšanu, pienākumi:

- pakļaujas RHES dispečeram, kā traucējuma likvidēšanas vadītājam;

- darbi jāveic ievērojot visus drošības pasākumus, tāpat kā normālos apstākļos;
- darbi jānoformē ar norīkojumu. Pie tam, nedrīkst aizmirst nevienu no darba aizsardzības prasībām, lai arī cik darbs nebūtu steidzams.

Struktūrvienības vadītāja, kas traucējuma laikā atrodas elektrostacijā un seko traucējuma likvidēšanas gaitai, pienākumi:

- pakļaujas RHES dispečeram, kā traucējuma likvidēšanas vadītājam;
- sniedz nepieciešamos norādījumus par iekārtas ekspluatāciju traucējuma apstākļos;
- traucējuma laikā atrodas elektrostacijas teritorijā.

Dežurējošajā RHES operatora pienākumi:

- jāziņo RHES dispečeram par visiem iekārtas darba procesu traucējumiem;
- pakļaujas RHES dispečeram, kā traucējuma likvidēšanas vadītājam;
- jāatrodas savā darba vietā un jādara viss, lai nodrošinātu normālu iekārtas darbu un novērstu traucējuma attīstību;
- atstājot savu darba vietu, viņam jāpaziņo par to RHES dispečeram. Atstāt savu darba vietu var tikai:
 - ja ir tiešās briesmas cilvēku dzīvībai;
 - lai sniegtu pirmo palīdzību nelaimes gadījumā cietušajam;
 - lai veiktu nepieciešamos darbus iekārtas saglabāšanai;
 - pēc traucējuma likvidācijas vadītāja rīkojuma.

Dežurējošam RHES operatīvajam personālam jāvadās no šādiem traucējuma likvidēšanas galvenajiem nosacījumiem:

- nekavējoties veikt pasākumus, lai novērstu draudus personālam un iekārtai, nepieciešamības gadījumā pat to atslēdzot;
- neiejaukties automātisko ierīču darbībā (saskaņā ar LEK 002 „Energoietaišu tehniskā ekspluatācija”);
- veikt pasākumus, lai nodrošinātu elektrostacijas pašpatēriņu un darbā palikušo iekārtu normālu darbību;
- ņemot vērā mēraparātu rādījumus un ārējās pazīmes, sastādīt sev kopējo priekšstatu par to, kas ir noticis un pēc iespējas noskaidrot bojājuma vietu, raksturu un apjomu.

Dežurējošais personāls paliek savās vietās līdz traucējuma likvidēšanas beigām un elektrostacijas normāla darba atjaunošanai.

7. Informācija par darbinieku apmācību rīcībai avārijas gadījumā, civilās aizsardzības jautājumos un pirmās palīdzības sniegšanā

Atbildīgais darbinieks par civilo aizsardzību AS „Latvenergo” ražotnē Rīgas HES plāno un organizē darbinieku teorētisko un praktisko apmācību civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas jomā. Reizi gadā notiek teorētiskā apmācība saskaņā ar 2017.gada 7.novembra MK noteikumiem Nr.716 „Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam”, un darbinieks apgūst:

- zināšanas par objekta civilās aizsardzības plānu;
- zināšanas par valstī iespējamajām katastrofām un to sekām;
- zināšanas par valsts agrīnās brīdināšanas sistēmu;

- zināšanas par iestādēm, kas nodrošina katastrofu pārvaldīšanu;
- zināšanas par civilās aizsardzības sistēmu;
- pirmās palīdzības sniegšanas prasmes dzīvībai kritiskās situācijās, kā arī palīdzības izsaukšanu.

Saskaņā ar 2017.gada 19.septembra MK noteikumu Nr.563 „Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība” prasībām, praktiskās civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācības tiek organizētas ne retāk kā reizi trijos gados.

Reizi gadā tiek organizētas ugunsdrošības praktiskās nodarbības saskaņā ar Ugunsdrošības instrukcija Rīgas hidroelektrostacijā (IU054) sadaļu „Rīcība ugunsgrēka gadījumā”.

Uzņēmuma darbinieki tiek apmācīti pirmās palīdzības sniegšanā saskaņā ar 2010.gada 3.augusta MK noteikumiem Nr.713 „Noteikumi par kārtību, kādā nodrošina apmācību pirmās palīdzības sniegšanā, un pirmās palīdzības aptiecināšanas medicīnisko materiālu minimumu”. Apmācība notiek pēc noteikta grafika un to veic licencēta līguma organizācija.

8. Apraksts par pasākumiem, kas samazina risku darbiniekiem darba vietā un citām personām, kas atrodas paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā

8.1. Darbinieku brīdināšana par draudiem, informēšana par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem, kā arī turpmākā informēšana

Rīgas HES telpas un teritorija aprīkotas ugunsgrēka apziņošanas un evakuācijas vadības iekārtu, iekārtas mikrofonu ar tastatūru zonu izvēlei atrodas Galvenajā vadības telpā un apsardzes monitoru telpā.

Personāla apziņošana tiek organizēta pa atsevišķām zonām un zonu grupām, kā arī visā objektā. Ar mikroфона palīdzību arī ir iespējams sniegt nepieciešamo informāciju.

Mašīnzālē ir uzstādīta agrīnās brīdināšanas ierīce, kuru var iedarbināt manuāli no Galvenās vadības pults.

Rīgas HES dispečers, saņemot paziņojumu par negadījumu HES teritorijā rīkojas saskaņā ar HES dispečera informēšanas kārtību par notikumiem hidroelektrostacijā, paziņojot par notikušo VUGD.

8.2. Īss apraksts par darbinieku nepieciešamo darbību pēc brīdinājuma saņemšanas

Objekta darbinieki, kuri nav iesaistīti avārijas novēršanā, pēc avārijas trauksmes signāla vai atbildīgās personas mutiskā brīdinājuma saņemšanas nekavējoties, neradot paniku pa tuvākajām evakuācijas izejām un ceļiem pa kuru iespējama evakuācija vai vadoties atbildīgās personas norādījumiem pamet objekta ēkas un dodas uz kopējo pulcēšanās vietu. Darbinieki, kas novērš avāriju vai ugunsgrēku, rīkojas saskaņā ar tehnoloģiskām instrukcijām un rīcības plānu ugunsgrēka gadījumos.

8.3. Drošības pasākumi darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā

Riska mazināšanai darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objektā, kā drošības pasākumi ir šo personu instruēšana par uzturēšanas kārtību, darba drošību un ugunsdrošību un rīcību avārijas gadījumos pirms darbu uzsākšanas, brīdinājuma un informācijas norāžu izvietojums objekta telpās un teritorijā, aizliegums atrasties vietās, kurās nepiederošām personām nav jāatrodas, norādes par iespējamiem evakuācijas ceļiem avārijas gadījumā, atbilstošo individuālo aizsardzības līdzekļus lietošanu.

9. Avārijas draudu reģistrēšanas un ārējās brīdināšanas pasākumu sistēmas raksturojums

9.1. Kārtība, kādā reģistrē avārijas un avārijas draudus

Stacijas dispečers avārijas, avārijas draudus un to attīstību reģistrē hronoloģiskā secībā Rīgas HES operatīvajā žurnālā.

9.2. Kārtība un veids, kādā atbildīgā persona par avārijas draudiem vai avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, attiecīgajai pašvaldībai un citām institūcijām

Stacijas dispečers saņemot informāciju par avārijas draudiem vai avāriju rīkojas saskaņā ar apziņošanas shēmu, nekavējoties ziņo par to Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, zvanot uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112, nosaucot ugunsgrēka, avārijas vai avārijas draudu izcelšanās adresi vai vietu un ziņotāja vārdu, uzvārdu, kā arī sniedz pieprasīto papildu informāciju. Ja ir cietušie, zvina uz numuru 113 un izsauc Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu.

Pēc paziņošanas VUGD stacijas dispečers rīkojas saskaņā ar informēšanas kārtību par notikumiem HES tehniskās vadības funkcijā.

9.3. Informācija, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, un kārtība, kādā sniedz turpmāko informāciju, kā arī detalizētāku informāciju, tiklīdz tā kļūst pieejama

Sākotnējā brīdinājumā iekļauj sekojošu informāciju:

- norāda avārijas izcelšanās vai avārijas draudu vietu ražotnē;
- informāciju par nepieciešamību evakuēties, kā arī kādus evakuācijas ceļus nedrīkst izmantot;
- norāda pulcēšanās vietu.

Saņemot turpmāko informāciju atbildīgā persona veic atkārtotu darbinieki informēšanu iekļaujot saņemto informāciju.

Ziņojuma teksts – Uzmanību, uzmanību, visiem, kas atrodas Rīgas HES teritorijā, runā (nosaukt savu amatu, vārdu un uzvārdu). Rīgas HES objekta (nosaukt ražotnes objektu vai zonu) radusies ārkārtas situācijas, nekavējoties pamest apdraudēto zonu (jānosauc konkrēta apdraudējuma zona) izmantojot tuvākos un drošākos evakuācijas ceļus. Evakuācijai nedrīkst izmantot (uzskaitīt konkrētos evakuācijas ceļus) un liftus. Doties uz personāla pulcēšanos vietu (norāda kur).

9.4. Kārtība un veids, kādā brīdina objektā nodarbinātos, objekta apakšuzņēmējus, apakšnomniekus un apmeklētājus, kā arī iedzīvotājus

Avārijas, vai ārkārtējas situācijas gadījumos objekta darbinieki, kā arī citas personas, kuras atrodas objektā, par to tiek brīdināti, izmantojot objektā esošo apziņošanas sistēmu, nosaucot cilvēkiem bīstamo zonu, avārijas draudus, evakuācijas ceļus un pulcēšanas vietu. Izziņošanas tekstu translē latviešu un krievu valodās, bet ja stacijā atrodas ārvalstnieki tad arī angļu valodā. Evakuācijas paziņojuma translācijas laiks nedrīkst būt īsāks par cilvēku evakuācijas laiku. Nepieciešamības gadījumā papildus tiek izmantoti visi iespējamie sakaru līdzekļi (telefons, rācības). Apkārt objektam dzīvojošie iedzīvotāji tiek brīdināti iedarbinot ārējo trauksmes signalizāciju – elektrisko trauksmes sirēnu.

Informēšanu veic maiņā esošais stacijas dispečers vai apsardzes darbinieki.

10. Informācija par pasākumiem, kas:

10.1. Nodrošina avārijas draudu ierobežošanu un likvidēšanu, lai tie nepāraugtu avārijā, bet avārijas gadījumā – tās ierobežošanu, kontroli un likvidēšanu paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā, kā arī samazina avārijas draudu vai avārijas iedarbību un nodarīto kaitējumu

Lai nodrošinātu drošu ražošanas procesu, novērstu rūpnieciskās avārijas, bet avārijas gadījumā tās ierobežotu, samazinātu to sekas un veiksmīgi likvidētu:

- izstrādātas tehnoloģisko procesu un iekārtu ekspluatācijas instrukcijas, drošības tehnikas, ugunsdrošības un citas nepieciešamās instrukcijas;
- instrukcijās iekļauti darbinieku rīcības noteikumi, lai izslēgtu avārijas rašanās iespējas;
- instrukcijās ir iekļautas prasības, kas reglamentē darba aizsardzības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības normu izpildi;
- Rīgas HES darbiniekiem regulāri tiek rīkotas instruktāžas (darba aizsardzība, ugunsdrošība, civilā aizsardzība), apmācības un treniņu nodarbības;
- izstrādāts ražotnes Rīgas HES riska samazināšanas pasākumu plāns 2019. – 2025.gadam;
- izstrādāts Rīgas HES rīcības plāns bīstamo vielu noplūžu gadījumiem un to savākšanai, kā arī ugunsgrēka un sprādziena gadījumiem;
- izstrādāts „Daugavas HES hidrotehnisko būvju drošuma uzlabošanas pasākuma plāns 2011 – 2025.gadiem”;
- izstrādātas „PHES, ĶHES un RHES hidrotehnisko būvju drošuma programmas”;
- izstrādāts „Civilās aizsardzības plāns”;
- izstrādāta „Ugunsdrošības instrukcija Rīgas hidroelektrostacijā”;
- izstrādāta „Rīgas HES tehnoloģisko traucējumu likvidācijas instrukcija”.

Hidrotehnisko būvju tehniska stāvokļa kontrolei Rīgas hidroelektrostacijā ierīkotā automatizētā datu savākšanas sistēma ir reāla laika sistēma, kas darbojas izmantojot tādas sastāvdaļas kā – datorus, datu savākšanas ierīces un sensorus.

Hidrotehnisko būvju automatizētās novērojumu sistēmas (ANS) uzdevums ir iegūt un uzglabāt nepārtrauktus un vienlaicīgus mērījumus, kas izmantojami hidrotehnisko būvju stāvokļa kontrolei. Rīgas HES ANS ir automatizētas 498 mērījuma vietas vai 1946 mērījuma parametri, kas atrodas stacijas ēkā, labā un kreisā krasta būvēs.

Ir izstrādāts Daugavas HES hidrotehnisko būvju drošuma uzlabošanas pasākuma plāns 2011 – 2025.gadiem. Katru gadu tiek analizēti dokumenti par iekārtu tehnisko stāvokli un sastādīti iekārtu remontu grafiki.

10.2. Saistīti ar cilvēku un vides aizsardzību paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā avārijas gadījumā

Eļļas noplūdes no transformatoriem avārijas gadījumā eļļa uzkrājas zem transformatoriem uzbūvētās ūdens-eļļas savākšanas tvertnes no kurām ūdens-eļļas maisījums tiek novadīts ūdens-eļļas atdalītājā, un pēc attīrīšanas ūdens tiek novadīts kanalizācijas sistēmā, bet eļļa tiek savākta un nodota utilizācijai. Avārijas gadījumā operatīvais personāls rīkojās atbilstoši „Rīgas HES tehnoloģisko traucējumu likvidācijas instrukcijai”. Cilvēki, kuri iesaistīti avārijas seku novēršanā, aizsardzībai izmantoto individuālās aizsardzības līdzekļus (apģērbs, apavi, gumijas cimdi).

Eļļas noplūdes ierobežošanai, kas nonākusi Daugavā ir pieejams bonu komplekts, ko ar VUGD palīdzību pārvelk pāri Daugavai, lai eļļa neplūstu lejup Daugavai un piesaistot specializētu Uzņēmumu eļļa tiek savākta no ūdens virsmas, tālākai nodošanai utilizācijai.

Veicot darbības ar bīstamajām vielām un maisījumiem tiek ievērota produktu drošības datu lapās sniegtā informācija par produkta bīstamību un rīcībām avāriju gadījumā.

Atrodoties objekta teritorijā darbiniekiem, kā arī apakšuzņēmējiem, jāievēro vispārējās ugunsdrošības un darba drošības prasības, kā arī specifiskās prasības darbiem konkrētās darbu vietās, par ko darbu veicējs tiek informēts pirms darbu uzsākšanas.

10.3. Nepieļauj vai aizkavē avārijas seku izplatīšanos ārpus paaugstinātas bīstamības objekta teritorijas

RHES vispārējs mērķis ir nepieļaut, aizkavēt vai mazināt avārijas un tās kaitējuma iespējamību, ko ražotnē izmantoto iekārtu, ķīmisko vielu un maisījumu tiem piemītošo īpašību dēļ var nodarīt apkārtējai videi un cilvēku veselībai. Par pasākumiem, kuri nepieļauj vai aizkavē avārijas seku izplatīšanos kalpo zem transformatoriem izbūvētā ūdens-eļļas savākšanas sistēma.

Avārijas un iespējamo draudu gadījumā operatīvais personāls rīkojās atbilstoši „Rīgas HES tehnoloģisko traucējumu likvidācijas instrukcijai”.

Lai nenotiktu avārijas seku izplatīšanās ārpus objekta teritorijas, iespēju robežās jāveic avārijas vietas seku lokalizācija.

10.4. Nodrošina iedzīvotāju brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu iedzīvotājiem apdraudētajā teritorijā, kur tas nepieciešams

Uzreiz pēc notikušas avārijas vai avāriju draugu veidošanās apkārtējo teritoriju uzņēmumi, iedzīvotāji tiks brīdināti ar Rīgas HES uzstādīto trauksmes sirēnu, kā arī pēc attiecīgās situācijas nopietnības izvērtēšanas, brīdināšanas darbus veiks operatīvie dienesti (VUGD, pašvaldības policija).

Iedzīvotāju evakuācijas nepieciešamība nosakāma pēc reālās situācijas izvērtējuma un tās turpmākās iespējamās attīstības prognozes (piemēram, vēja virziena izmaiņas, ugunsgrēka, noplūdes palielināšanās, aplūšanas riska pieaugums).

10.5. Nodrošina piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu, lai likvidētu avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi

Rīgas HES vidi piesārņojošu vielu noplūdes novēršanas kontrole un pretpasākumu plāns ietver sekojošu informāciju:

- kritisko zonu noteikšana, kuras var tikt ietekmētas noplūžu gadījumā;
- pieejamo iekārtu uzskaitījums, kuras var tikt izmantotas emitētās vielas savākšanai un sanācijas pasākumiem;
- atbilstošo noglabāšanas vietu izvietojums;
- apziņošanas shēma utt.

Galvenie pamatprincipi, kā rīkoties ikviena naftas produktu vai citu bīstamu vielu noplūdes izraisīta incidenta gadījumā:

- savākšanas gadījumā vienmēr tuvoties bīstamajām vielām no augšteces, augstākās reljefa vietas un no aizvēja puses;
- ņemt vērā, ka toksiskas vielas var būt bez smakas un neredzamas;
- nodrošināt darbības lauku (sek.), noteikt iespējami lielāku perimetru pirms ierodas atbilstošā rīcībspējīgā persona (-s);
- samazināt jebkuru iedarbību, nebraukājot cauri vai iekšā zonā, par kuru ir aizdomas, ka tur notikusi noplūde;
- izolēt teritoriju un neatļaut tajā ienākt iepriekš neapdraudētām personām.

Piesārņotās vietas izpētei, sanācijai un vides atjaunošanai ir paredzēts piesaistīt uzņēmējorganizācijas ar kurām tiks noslēgti līgumi.

11. Detalizēts būtiskāko avārijas gadījumā nodrošināmo pasākumu apraksts

11.1. Evakuācijas pasākumi

Cilvēku evakuācija notiek pa maršrutiem, kas norādīti evakuācijas plānos. Evakuācijas organizēšanai visās ēkās ir paredzētas avārijas izejas, stacijas teritorijā ir organizētas 2 pulcēšanas vietas. Evakuācijas izejas HES ēkās norādītas ar attiecīgām evakuācijas zīmēm. Stacijas evakuācijas izejas un evakuācijas ceļi, kā arī drošas pulcēšanas vietas HES teritorijā parādīti 2.pielikumā „Rīgas HES plāns, kurā norādītas būves, galvenās inženiertehniskās komunikācijas, avārijas izejas un evakuācijas ceļi, ugunsgrēka dzēšanas iekārtas, agrīnās brīdināšanas ierīces, ugunsdzēsības ūdensapgādes avoti, bīstamo vielu uzglabāšanas vietas”. Līdzko cilvēks ir evakuēts no bīstamās zonas, jāpārliedz vai viņam nav sniedzama pirmā palīdzība un izsaucama ātrā medicīniskā palīdzība.

Evakuētās materiālās vērtības novietojamas drošā vietā, kur tās netiktu bojātas un tās netraucētu ugunsgrēka dzēšanu. Lai neizvazātu materiālās vērtības, jānozīmē personas, kas tās uzrauga.

11.2. Pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem

Notiekot nelaimes gadījumam darbā ar RHES darbinieku (-iem) pirmo palīdzību cietušajam (-iem) sniedz negadījuma vietā esošie stacijas darbinieki vai darbuzņēmēju organizāciju darbinieki. Pēc izsaukuma neatliekamo medicīnisko palīdzību Rīgas HES darbiniekiem sniedz NMPD brigāde ar savu sanitāro transportu.

Lēmumu par nepieciešamo (papildus) NMPD brigāžu izsaukumu pieņem NMPD brigādes ārsts, kurš pirmais ieradies negadījuma vietā. Viņa pienākumos ietilpst arī cietušo šķirošana medicīniskās katastrofas gadījumā.

Avārijas situācijās (ugunsgrēks, BV noplūde, būvju sabrukums) NMPD dežurējošo brigāžu izvēršanās vietas nosaka (norāda) VUGD, vienlaicīgi nosakot rezerves izvēršanās vietas gadījumiem, ja mainās situācija, t.sk. dūmgāzu, BV gāzu - tvaiku mākoņa izplatīšanās virziens. Palīdzība cietušajiem tiek sniegta tūrā, neapdraudētā vietā (atmosfērā). Cietušo nogādāšanu no negadījuma vietas līdz NMPD brigāžu izvēršanās vietām veic VUGD darbinieki (ugunsdzēsēji - glābēji).

Cietušo evakuāciju no notikuma vietas uz ārstniecības iestādēm veic NMPD ar savu transportu. Bojā gājušo identifikāciju un viņu mirstīgo atlieku evakuāciju no notikuma vietas veic Valsts policija ar savu transportu.

11.3. Sabiedriskās kārtības uzturēšana paaugstinātas bīstamības objektā un īpašuma apsardze

Sabiedriskās kārtības uzturēšanu nepieciešamības gadījumā nodrošina Rīgas HES apsardzes dienests saskaņā ar noslēgto līgumu. Ārpus apsargājamās teritorijas sabiedriskās kārtības uzturēšanu nodrošina Valsts policija un ceļu policijas darbinieki, ja noticis ceļu satiksmes negadījums.

Nepieciešamības gadījumā objekta apsardze var piesaistīt apsardzes kompānijas divas operatīvās reaģēšanas grupas.

11.4. Paaugstinātas bīstamības objekta darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi

Rīgas HES iekārtu traucējumu operatīvās likvidēšanas metodes, personāla rīcību tehnoloģisko traucējumu gadījumā nosaka „Rīgas HES tehnoloģisko traucējumu likvidācijas instrukciju”. Ar vārdiem „traucējumu operatīvā likvidēšana” saprot bojātās iekārtas atdalīšanu no energosistēmas, kā arī darbību veikšanu ar nolūku:

- novērst traucējumu izplatīšanos, novērst bīstamību personālam un iekārtai, kuru nav skāruši traucējumi;
- atjaunot lietotāju elektroapgādi un enerģijas normālus parametrus (frekvence, spriegums);
- nodrošināt elektrostacijas visdrošāko darbības shēmu traucējuma apstākļos;
- noskaidrot traucējumu laikā atslēgto iekārtu stāvokli un iespējas to ieslēgt darbā.

Saskaņā ar LEK 002 elektrostaciju dežurējošam personālam nekavējoties un bez ierunām jāizpilda energosistēmas dežurējošā dispečera rīkojumi, izņemot rīkojumus, kuri apdraud personāla vai iekārtas drošību.

Iekārta, kas atslēgusies traucējuma laikā un ir nepieciešama elektrostacijas darbam, jāieslēdz darbā pēc tās darba kārtības pārbaudes. Par traucējumu apstākļiem un attīstību SD nekavējoties ziņo Pārvades sistēmas operatoram (PSO). Izņēmums ir tikai vietējā rakstura traucējumi, kuri neietekmē energosistēmas darbību, un kurus pilnīgi likvidē vietējais personāls. Par šiem traucējumiem jāziņo sistēmas dispečeram pēc to likvidēšanas.

Pēc traucējumu likvidēšanas un elektrostacijas darbības atjaunošanas, jāatjauno traucējumu laikā bojātā iekārta. Traucējumu seku likvidēšanu vada struktūrvienību vadītāji.

Visos gadījumos elektrostacijas dežūrpersonāls var patstāvīgi izdarīt sekojošas darbības traucējumu likvidēšanā ar paziņošanu PSO:

- atslēgt iekārtu, ja pastāv reālas briesmas personāla un iekārtas drošībai;
- ieslēgt bez apskates kopnes, kuras ir palikušas traucējumu laikā bez sprieguma, ja sadalē nestrādā cilvēki;
- ieslēgt rezerves iekārtu;
- ja stacija atdalījies no sistēmas, veikt pasākumus, lai nodrošinātu HES pašpatēriņu. Saites atjaunošanu ar sistēmu veikt ar PSO atļauju vai pēc PSO rīkojuma.

11.5. Pasākumi pēc avārijas, kas nepieciešami, lai novērstu, likvidētu vai būtiski samazinātu avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi

Pēc avārijas apzināt cilvēku veselības stāvokli. Cilvēkiem ar veselības traucējumiem, nepieciešamības gadījumā, sniegt pirmo medicīnisko palīdzību.

Pēc avārijas, lai būtu mazāka ietekme uz apkārtējo vidi, ātri jālikvidē eļļas noplūdi un jāuzsāk tās lokalizācija un savākšana (organizēt izplūstošās eļļas savākšanu no izplūšanas avota, nepieļaujot tās nonākšanu vidē (t.sk. Daugava), piesaistot VUGD organizēt eļļas savākšanu no ūdens virsmas, pēc iespējas pārtraucot ūdens caurplūdi caur RHES vērumu).

HTB bojājuma gadījumā pēc iespējas samazināt ūdens pieteci ūdenskrātuvē, organizēt bojājuma novēršanu un būves remontu.

12. Apraksts par rīcību avārijas draudu vai avārijas nevēlamo seku apjoma vai smaguma samazināšanai vai ierobežošanai un stāvokļa kontrolei

Avārijas nevēlamo seku apjoma vai smaguma samazināšanai kā primārais uzdevums ir objekta darbinieku un citu personu veselības un dzīvības saglabāšana, kas tiek panākts ar visu cilvēku evakuāciju no objekta. Evakuācijas organizēšanai visās ēkās ir paredzētas avārijas izejas, stacijas teritorijā ir organizētas 2 pulcēšanas vietas. Evakuācijas izejas HES ēkās norādītas ar attiecīgām evakuācijas zīmēm.

Lai novērstu citu personu apdraudējumu pēc notikušās avārijas (ugunsgrēks, eļļas noplūde) ar valsts un pašvaldības policijas personāla resursu iesaistīšanu tiks izveidots apdraudētās teritorijas cilvēku un transporta kustības ierobežojums, lai nepieļautu nepiederošu personu piekļūšanu avārijas stāvoklī esošam objektam.

Eļļas noplūdes draudu gadījumā, pēc iespējas jāatslēdz draudiem pakļauta iekārta, jānoņem spiediens, jānolej eļļa speciālajās tvertnēs.

Būves sagraušanas draudu gadījumā, pēc iespējas jāpazemina ūdens līmenis ūdenskrātuvē, jāapziņo iedzīvotāji dzīvojošie leļpus būvei, atkarībā no prognozējamā bojājuma jāveic iedzīvotāju evakuācija.

HES darbinieku rīcība konstatējot avārijas draudus vai avāriju ir nekavējoties ziņot stacijas dispečeram un savam tiešajam vadītājam. Iespēju robežās, neapdraudot savu drošību, novērts avārijas izplatīšanos.

HES Dispečerdienesta personāla rīcība ir izsaukt atbilstošu dienestu, organizēt darbinieku un darbuņēmēju evakuāciju, apzināt stacijā nodarbināto skaitu, veikt pasākumus avārijas un avārijas seku drošai likvidēšanai.

No avārijas tiek sargājamas visas stacijas iekārtas, bet pirmkārt saglabā pamatiekārtas, kuras ražo elektrību un siltumu, un atrodas avārijas tuvumā.

13. Resursu raksturojums

13.1. Resursi, kas pieejami paaugstinātas bīstamības objektā

13.1.1. Agrīnās brīdināšanas sistēma, sakaru nodrošinājums

Avārijas signalizācijai var tikt izmantotas signalizācijas sistēmas:

- apsardzes signalizācija ir uzstādīta RHES administrācijas ēkā, noliktavās ar izvadu uz pulti RHES apsardzes dienesta telpā;
- ugunsgrēka signalizācijas sistēmā ietilpst t^o un optiskie detektori ar izvadi uz releju zāli administrācijas korpusā;
- vadības pulsts (dators) atrodas GVP.

Sakaru līdzekļu tehnisko apkopi veic AS „Latvenergo” ITT virziens, visu veidu apsardzes un izziņošanas sistēmu tehnisko apkopi veic Drošības funkcija, ugunsgrēka signalizācijas iekārtu tehnisko apkopi veic RHES Releju aizsardzības un automātikas dienests.

Apziņošanas sistēma aprīkota ar rezervētās barošanas avotu (UPS), kurš nodrošinās sistēmas darbību elektroenerģijas pazušanas gadījumā 25 minūtes, kas ir pietiekams laiks cilvēku evakuācijas veikšanai.

13.1.2. Ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums

Rīgas HES telpu ugunsdrošības kontrolei ir izveidota automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma. Pie ugunsdzēsības signalizācijas pieslēgtas HES ēkas, montāžas laukuma un dienesta korpusa telpas.

Hidroģeneratori, 330 kV transformatori, kabeļstāvi un kabeļtunnelis ir aprīkoti ar automātisko ugunsdzēsības sistēmu.

HES ēkas un būves ir nodrošinātas ar ugunsdzēsības aparātiem un inventāru atbilstoši Ugunsdrošības noteikumu prasībām, ugunsdzēsības aparātu skaits izvēlēts atkarībā no telpas ugunsbīstamības līmeņa, laukuma un nepieciešamās dzēstspējas. Papildus ugunsdzēsības aparātiem uzstādīts nepieciešamais ugunsdzēsības inventārs.

13.1.3. Individuālie aizsardzības līdzekļi un to izmantošanas kārtība

Rīgas HES darbinieku rīcībā ir atbilstoši objekta darbības specifikai individuālie aizsardzības līdzekļi.

13.1.4. Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā

Notiekot nelaimes gadījumam darbā ar darbinieku (-iem) pirmo palīdzību cietušajam (-iem) sniedz negadījuma vietā esošie darbinieki vai darbuņēmēju organizāciju darbinieki. Pamatojoties uz AS „Latvenergo” rīkojuma prasībām Rīgas HES ir nodrošināts ar pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamajiem medicīniskajiem materiāliem.

Pēc izsaukuma neatliekamo medicīnisko palīdzību darbiniekiem sniedz NMPD brigāde.

Cietušo evakuāciju no notikuma vietas uz ārstniecības iestādēm veic NMPD ar savu transportu.

13.1.5. Inženiertehnika, transports, darbarīki, speciālais apģērbs vai uzkrājumi

Rīgas HES rīcībā esošos materiāltehniskie resursi ir norādīti 22.pielikumā.

Rīgas HES CA sistēmas vajadzībām nepieciešamā un pieejamā tehnika un transportlīdzekļi atrodas Pļaviņu, Ķeguma, Rīgas HES, Rīgas TEC-1 un Rīgas TEC-2 teritorijās (garāžās), taču juridiski ir AS „Latvenergo” Transporta nodrošinājuma funkcijas valdījumā, attiecīgi šo transportlīdzekļu u.c. iesaistīšana RHES CA pasākumos iespējama ar attiecīgo Transporta nodrošinājuma funkcijas amatpersonu akceptu.

Galvenajiem patērētājiem ir paredzēta rezerves energoapgāde no trīs dažādiem barošanas avotiem.

13.1.6. Avārijas izplatību ierobežojošās iekārtas, avārijas noplūžu savākšanas iekārtas un rezervuāri, aizsargvaļņi, avārijas piesārņojuma noteikšanas ierīces un citas cilvēka drošībai vai vides aizsardzībai paredzētas iekārtas un aprīkojums

Rīgas HES ūdens pārgāzne sastāv no 6 pārgāznes laidumiem ar radiāliem aizvāriem. Maksimālā pārgāznes caurlaides spēja pie normāla ūdens līmeņa 18,15 m vjl. (NUL) ir 8695 m³/sek. Atbilstoši pie augstākā uzstādījuma līmeņa 18,95 m vjl. (AUL) pārgāznes caurlaides spēja ir 10030 m³/sek. Papildus var tikt darbināti 6 hidroagregāti, kuru kopējā caurlaides spēja pie NUL ir 3345 m³/sek. un pie AUL – 3470 m³/sek. Ūdenskrātuves nostrādes ātrumu limitē projektā un Ūdens lietošanas atļaujā noteiktie lielumi.

Ķīmiskā piesārņojuma novēršanai stacijas ēkā ir paredzēta drenāžas sistēma, kas novada stacijā izlijušos naftas un eļļas produktus uz - 4,15 m atzīmē izvietotām tvertnēm, kur tie savākti attīrīšanai un izvesti utilizēšanai. Eļļas un naftas produktu izlīšanas gadījumā tiek informēta Lielrīgas RVP un tiek organizēta izlijušo produktu savākšana.

13.2. Resursi, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiku, kādā iespējams saņemt attiecīgos resursus

Vajadzības gadījumā Rīgas HES CA sistēmas darbības nodrošināšanai tiks piesaistīti ārējie resursi, pamatojoties uz savstarpējiem sadarbības līgumiem.

Savstarpējas sadarbības līgumi ir noslēgti ar:

- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu;
- Latvijas zemessardzi.

Bīstamo vielu savākšanas un utilizācijas nepieciešamības gadījumā ir paredzēts piesaistīt uzņēmējorganizācijas ar kurām tiks noslēgti attiecīgie līgumi.

14. Informācija par laiku, kādā pēc attiecīgās informācijas saņemšanas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests un citi avārijas dienesti var ierasties avārijas vietā

Saskaņā ar 2016.gada 17.maija Ministru kabineta noteikumu Nr.297 „Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests veic un vada ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus” 6. un 7.punktos noteikto, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta daļas apakšvienībai Rīgas HES teritorijā pēc izbraukšanas no tuvākās daļas jāierodas 23 min. laikā. Noteiktais laiks var būt arī ilgāks, ja ierašanos aizkavējuši apstākļi, ko radījusi nepārvarama vara, notikusi dabas vai cilvēku izraisīta katastrofa, vienlaikus saņemti ziņojumi par vairākiem notikumiem daļas vai posteņa pārziņas rajonā, ceļā uz notikuma vietu ir radušies satiksmes sarežģījumi vai saņemtais ziņojums nav saistīts ar ugunsgrēku un nepastāv draudi cilvēku dzīvībai un veselībai.

Saskaņā ar 2018.gada 28.augusta Ministru kabineta noteikumu Nr.555 „Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība” 122.punktā noteikto, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta brigādes Rīgas HES teritorijā pēc neatliekamā izsaukuma saņemšanas neatliekamo medicīnisko palīdzību 75% gadījumu nodrošina ne vēlāk kā 25 min. laikā no izsaukuma saņemšanas brīža.

15. Kārtība, kādā sniedzama palīdzība Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam un veicamas darbības ārpus objekta teritorijas avārijas bīstamības vai seku samazināšanai

Stacijas dispečers organizē Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta struktūrvienību sagaidīšanu pie iebrauktuves objekta teritorijā un Ugunsgrēka dzēšanas un glābšanas darbu vadītāja (tālāk tekstā – Glābšanas darbu vadītāja) ierašanos Stacijas dispečera telpā, kā arī nepieciešamo iekārtu apturēšanu un sprieguma atslēgšanu notikuma vietā un dielektrisko aizsardzības līdzekļu (pārnēsājamo zemējumu un dielektrisko cimdu) izsniegšanu VUGD struktūrvienībām.

Stacijas dispečers Glābšanas darbu vadītāju iepazīstina ar rīcībā esošo operatīvo informāciju notikuma vietā un darba aizsardzības pasākumiem, veic instruktāžu par ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbu veikšanu elektroietaisēs un izsniedz rakstisku atļauju ugunsgrēku dzēšanai un glābšanas darbu veikšanai.